

vystěhováním do území převážně obyvateli jiné národnosti obývaného, skutečně změnila tak, že osoby ty podle jejich činnosti, vystupování a chování nelze již čítati k příslušníkům národnosti, kterou původně měly. Jest tudíž v pochybnosti zjistiti národnost podle všech objektivních znaků a nejenom podle původu a výchovy, kteréž momenty nemohou býti jedinými objektivními znaky pro určení národnosti. Takovými znaky mohou býti též jazyk, kterého osoba užívá v denním styku jako jazyka dorozumívacího, prostředí, ve kterém v době pro zjištění národnosti rozhodné po delší dobu žije, při ženě provdané kmenová příslušnost a obcovací řeč manžela a jiných příslušníků rodiny, způsob výchovy dětí, příslušnost ke spolkům, politické přesvědčení a podobné.

Takových okolností, žal. úřad jednak nevyšetřil, jednak, ač byly vyšetřeny, ponechal mimo úvahu, vycházejí jak již řečeno, z názoru, že st-ka narozená z českých rodičů, musí býti pokládána za příslušnici národa českého a nemůže již tuto národnost svoji později změnit.

Názor ten jest právně mylný a bylo proto nař. rozhodnutí zrušiti podle § 7 zák. o ss.

Č. 4174.

Obecní volby. — Právo jazykové: * Byly-li námitky proti volbě obecního zastupitelstva podány nejen v jazyce státním, nýbrž také v jazyce menšinovém zákonně přípustném, nutno při vyřizování námitek dbáti obsahu obou těchto podání.

(Nález ze dne 1. prosince 1924 č. 246).

V ě c: František P. a František S. H. ve Velké D. proti županskému úřadu v Užhorodě o volbě obecního zastupitelstva.

V ý r o k: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro vady řízení.

D ů v o d y: Námitky podané st-li proti volbě do ob. zast. ve Velké D., vykonané dne 16. září 1923, byly nař. rozhodnutím zamítnuty z těchto důvodů:

»§ 54, odst. 1 zák. z 31. ledna 1919 č. 75 Sb. ustanovuje, že námitky proti volbám ve smyslu tohoto zák. může podati toliko volič v obci oprávněný a nikoliv volební skupiny, které jsou z práva podávati námitky proti volbě vyloučeny a nemohou je podávati ani zmocněncem, jak rozhodl nss nálezem Boh. 480 adm. Ježto však námitky podaly jako volební činitelé strany komunistické, bylo analogicky námitky ty z formálních důvodů zamítnouti, aniž bylo o nich meritorně jednáno«.

O stížnosti do tohoto rozhodnutí podané uvážil nss toto:

Jak ze spisů správních jest zřejmo, podali st-lé námitky proti volbě sepsané v jazyce českém a maďarském. Obě vyhotovení námitek jsou podepsána oběma st-li bez připojení nějaké doložky nebo poznámky, ze které by se mohlo souditi, že podávají námitky v zastoupení některé volební strany nebo skupiny.

Text českých námitek počíná slovy: »Podepsaní jako volební činitelé strany komunistické ve Vel. B., dovolujeme si předložití proti volbám námitky«. Text maďarsky sepsaných námitek pak zní:

V maďarském textu tedy skutečně vyjádřili st-lé, že podávají námítky podepsaní jednak svým jménem, jednak jako plnomocníci, čemuž nasvědčuje vazba »podepsaní i jako plnomocníci«.

Žal. úřad, jak vychází z důvodu jeho rozhodnutí pojímal podané námítky, jakoby text český a maďarský byly totožné, a tím se stalo, že vyřídil je podle textu českého, nikoli však podle textu maďarského, k němuž jako k přípustnému stejně musí býti přihlíženo a v němž vedle volební strany jako podatelé námitek vystupují také st-lé z a s v é o s o b y j a k o v o l i č o v é k podání námitek v jazyce maďarském oprávnění.

Poněvadž předpoklad úřadu, že oba texty ve dvojitým jazyku podaných námitek jsou totožné, odporuje spisům, bylo nař. rozhodnutí zrušiti podle odst. 2 § 6 zák. o ss, a na žal. úřadě bude, aby se zabýval námítkami s hlediska obou různých podatelů, totiž jednak volební strany komunistů, jednak st-lů jako voličů.

Č. 4175.

Obecní samospráva. — Administrativní řízení:
I. Kde skutkové okolnosti úřadem předpokládané nejsou v souhlasu s tvrzením strany, jest zapotřebí poskytnouti straně možnost, aby k tomu, co úřad vyšetřil a za základ svého rozhodnutí použití hodlá, mohla zaujmouti stanovisko a nabídnouti případné protidůkazy. — II. Zásada ta platí i při sesazení obecního starosty podle § 100 ob. zř. česk.

(Nález ze dne 1. prosince 1924 č. 572.)

V ě c: Josef S. v H. proti ministerstvu vnitra stran sesazení s úřadu člena městské rady.

V ý r o k: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro vady řízení.

D ů v o d y: Výnosem z 31. ledna 1921 sesadila zsp v Praze, dohodnuvši se s osk-í v Ch. podle § 100 obec. zřiz. st-le s úřadu starosty obce H. z důvodu, že se dopustil hrubého porušení svých povinností, a opatření to se jeví v zájmu řádné správy obce nutným. Toto opatření bylo potvrzeno nař. rozhodnutím z důvodů uvedených v přecházejícím výnosu a z té další úvahy, že koncem prosince 1920 byly v H. pořádány demonstrace, jež měly za následek, že k udržení veřejného klidu a pořádku musilo býti povoláno vojsko. Jak ze zpráv osp-é zřejmo, věděl starosta obce (st-l) o tomto hnutí, hnutí to podporoval a neučinil vhodná opatření, aby úřady státní správy podpořil ve snaze, zavést pořádek. Jestliže zsp v dohodě s osk-í z této skutečnosti došla k závěru, že zmíněný orgán obce v této kritické době nekonal svých povinností, které mu zákon ukládá, a zbavila jej této funkce, bylo opatření to v § 100 ob. zř. odůvodněno. — —

O stížnosti uvážil nss toto:

Podle § 100 obec. zřiz. pro Čechy může zsp, smluvivši se o tom s výborem okr., členy obecní rady s úřadu sesaditi, dopustili-li by se hrubého porušení povinností svých, anebo jich trvale zanedbávali.